

Landsstyreformandens nytårstale 1998

Af Jonathan Motzfeldt

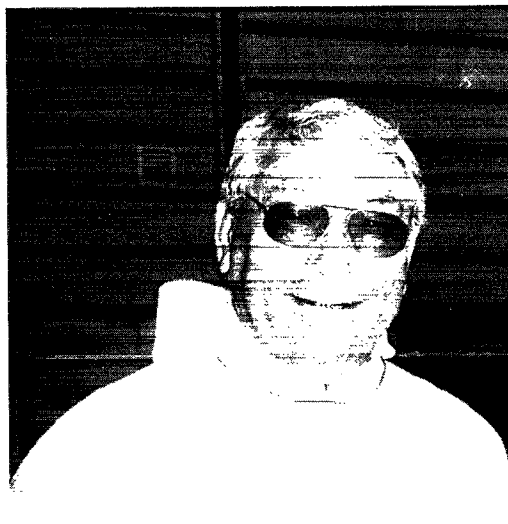
Kære landsmænd.

Hjertelig tillykke med det nye år. Her på årets første dag vil jeg benytte lejligheden til at sige tak fordi I hver især har givet jeres bidrag til at forme vores kære land. Det er menneskenes handlinger, der tæller. I tro, håb og kærlighed har I taget udfordringen op og gjort fremtid til virkelighed. I gjorde det i det gamle år, og jeg ved, at I vil tage udfordringen op igen i det nye år.

Nytåret giver anledning til tilbageblik og eftertanke. Vi mindes dem vi mistede, venner, familie, medarbejdere, landsmænd. Vi var magtesløse og hjælpeløse over for dødens kendsgerning, men livet går videre, og i sorg måtte vi stå sammen til fælles trøst.

For mit eget vedkommende mistede jeg en kær ven, seminarirektor Aqigssiaq Møller. Det har været et stort savn. På samme måde har enhver, der gik bort, efterladt et savn i hjertet på dem, der stod dem nær.

Det er atten år siden, vi indførte hjemmestyret i vort land. Vi, der arbejdede for denne sag, var fyldt med glæde og forventning op til den historiske dag

Landsstyreformand Jonathan Motzfeldt. Lil-Foto august 1997.

Jonathan Motzfeldt var tidligere landsstyreformand fra 1979 til 1991, hvor Lars Emil Johansen blev valgt. I 1997 valgte Lars Emil Johansen imidlertid at fratræde som formand, hvorefter Jonathan Motzfeldt igen blev valgt til landsstyreformand.

i vort lands historie. Jeg husker som var det i går min tale i Godthåb-Hallen. Den sluttede med ordene:

— Tillykke mit land og mit folk. Tillykke med fremtiden.

Det giver anledning til denne lignelse: Vort hjemmestyre er en ung grønlandsk pige, der kom til verden i den moderne tid med alle dens udfordringer. Hun var et kært barn og med mange fædre. Hun kom til et grønlandsk hjem i opbrud — politisk, kulturelt, menneskeligt og økonomisk. Men hun var et ønskebarn, som forældrene længe havde ventet på, og skønt hun altid var omgærdet af ønsker om forandring, har hun gennem sin opvækst klaret den vanskelige balancegang mellem to verdener — den grønlandske, hendes oprindelse og den danske, den industrialiserede verden, der krævede tilpasning til det moderne samfunds krav om uddannelse, præcision m.v.

Der kan være mange grunde til at ønske den unge dame tillykke med de 18 år, og efter min mening har hun klaret sig godt under sin opvækst gennem en periode med kulturelt, økonomisk og politisk turbulens.

Vi, der har fulgt hende fra starten, har gennem årene givet hende fødselsdagsgaver, så som fabrikker, butikker, boliger, socialvæsen, ledningsnet m.m. Vi var altid på det rene med, at vort kære barn, hjemmestyret, den unge pige, altid stod overfor nye opgaver og udfordringer. Det krævede uddannelse — det har hun fået, så hun nu kan fortsætte sin udvikling på et godt og solidt grundlag.

En af de bedste fødselsdagsgaver var etableringen af gymnasier i Grønland.

Gymnasiet er og bliver en af hjemmestyrets bedste foranstaltninger. Jeg ønsker vor ungdom de allerbedste vækstbetingelser og en sund og spændende fremtid. En veluddannet ungdom, der er klædt på til at tage fat på et hvilket som helst erhverv, hvor som helst og når som helst, giver håb for vort samfund. Uddannelse er ikke længere blot et håb, men en reel mulighed for alle vore unge. Mulighed for at få en god uddannelse er indenfor jeres rækkevidde, kære unge grønlændere!

Jeg vil gerne på denne årets første dag rette tak til alle dem, der knokler løs i det daglige, såvel i hjemmet som på arbejdspladser, og som tit og ofte ikke får min eller andres anerkendelse for deres indsats på grund af vor travle tilværelse. Vi overser ofte den indsats, der ydes i hjemmene, på fabrikker, på sygehuse, på skoler og på alderdomshjem, blandt handicappede og frivillige arbejdere i foreninger. Men borgernes indsats er uundværlig, og jeg vil i dag på Landsstyrets vegne sige dem behørigt tak.

Vi skal i det nye år skabe flere arbejdspladser. Vi må gøre en ekstra indsats for at udvikle vort fiskerierhverv — vi må øge den nationale produktion gennem udviklingen af nye produkter, hvad enten det drejer sig om sælkød, håndværk eller industri-, mineral- og olieaktiviteter.

Sælkødsproduktionen er inde i en spændende udvikling. Forsøgsproduktionen af sælkødsprodukter i Nanortalik er tilsyneladende godt modtaget i Kina, som potentielt er et kæmpemarked. Vi vil her fra starten af det nye år nøje stu-

dere, hvad det kan betyde for Grønland – naturligvis i samarbejde med kommunen og Royal Greenland.

Vi skal være opmærksom på de vandkraftpotentialer, der er omkring Nuuk, Sisimiut og Qorlortorsuaq. Disse potentialer kan være med til at fremme den industrielle udvikling.

Med råstofforvaltningens overtagelse står vi overfor en ny epoke i vor spændende historie. Det bliver en udfordring af klasse. Måske en udfordring i verdensklasse, hvis olieeftersforskningen giver et resultat, som vi ønsker og håber. Jeg vil ikke skrue forventningerne på. Men uanset hvad resultatet af efterforskningen bliver, er vi tvunget til allerede nu at forberede os på de sociale og økonomiske følger af en eventuel olie- eller gasudvinding, ellers vil vor kultur blive løbet over ende. Vi vil således allerede i år igangsætte et oplysningsarbejde om olieeventyrets socio-økonomiske følger ved at se på, hvad der skete i andre samfund såsom Alaska, Canada og Norge. Vi må huske på, at hvor meget vi end ønsker, at olieeventyret sker for os, så kan prisen blive for høj. Vi skal kunne leve en normal hverdag, den dag kilderne er tomme, ligesom vi skal sikre den grønlandske kultur mod de enorme påvirkninger, en sådan industriel udvikling medfører.

Miljøområdet og udnyttelsen af vore levende ressourcer er områder, der ligger det nye Landsstyre meget på sinde. Videreudviklingen af fiskeri- og fangsterhvervet vil nu og fremover være en af samfundets hovedopgaver. Hvis fiskene forsvinder, forsvinder Grønlands fremtid. Hvis hvalerne, søfuglene, fiskene og

sælerne forsvinder fra vore farvande, vil det være en naturkatastrofe, og ingen af os, absolut ingen, håber jeg, vil medvirke til at udvikle og anvende en fangsteknik og en udnyttelsesgrad, der betyder nedgang for de levende ressourcer omkring os.

Efter min mening er tiden nu inde til at samle alle gode kræfter om en effektiv politik til bevaring af ressourcerne i det arktiske område. Vi skal være opmærksom på, hvad vi politisk kan udrette lokalt, nationalt og på internationalt plan. Den nationale indsats skal basere sig på den enkeltes indsats, på indsatsen fra organisationer som KNAPK, SIK, KANUKAKA og ICC, der holder generalforsamling i Nuuk i år. Det er ikke mindst de lokale myndigheder, der har stor indflydelse på at hjælpe gennem information og inspirere til igangsætning af lokale forskningsprogrammer på en række områder, hvor netop det lokale kendskab til tingene vil være af afgørende betydning for at få et sandt billede af bestandenes størrelse.

Denne tankegang vil vi føre ud i livet i det nye år, hvor vi planlægger en miljøkonference. Det sker i lyset af, at FN markerer det nye år 1998 som havets år. Med denne konference vil Landsstyret bidrage til en række miljøpolitiske initiativer, hvor bevaringspolitikken og udnyttelsesgraden af de levende ressourcer fastlægges på et klart formuleret grundlag.

Jeg forventer og er sikker på, at alle folkevalgte i kommunalbestyrelser, bygdebestyrelser, menighedsrepræsentationer m.m. møder nytåret fyldt af lyset og gå på mod. Vi skal alle medvirke til at

gøre tingene endnu bedre og klart gennemskueligt for dem, vi er sat til at tjene i det daglige.

Vore politiske målsætninger, hvad enten det drejer sig om drift og anlæg, kommunal- og socialreform eller andre offentlige initiativer, vil blive ført ud i livet med inspiration og i dialog og samarbejde mellem Hjemmestyret og lokale myndigheder. Det er mit håb, at alle andre organisationer her i landet vil have den samme indstilling: Man sætter sig ned på tomandshånd eller flere sammen for at forstå hinanden. Vi skal væk fra det, nogen kalder mikrofonholderkrig.

Vi skal bruge tiden foran os til at styrke ansvarsfølelsen hos den enkelte, blandt andet ved at fremme initiativer, hvor hver borgers pligter i samfundet bliver udført i overensstemmelse med krav om større frihed for den enkelte, sammen med et større personligt ansvar for os selv – for vores eget liv.

Vi har i 18 år selv haft ansvaret for vort lands udvikling, med vores eget demokrati i stedet for at blive styret langvejs fra. Nu nærmer tiden sig, hvor selvstændigheden og ansvaret skal flyttes ned i hver enkelt medborgers hverdag. Tiden er med andre ord inde til at gøre op med det formynderi, vi har arvet fra tiden før hjemmestyret. Et velmenende formynderi ganske vist, men dog et formynderi, der alt for ofte tager ansvaret og friheden fra den enkelte.

Lad det derfor være budskabet for 1998, her på tærskelen til et nyt årtusinde, at vi alle som lige borgere her i Kalaallit Nunaat skal have mere frihed i vores hverdag og mere ansvar for vores eget liv.

Vi giver hånden til tak til den, vi deler alt med, til vor ven, til vor medarbejder, ja også til den, der forbander os, står der i bibelen, og jeg vil slutte min nytårstale med at sige tak til den, der møder deres næste fordomsfrit med kærlighed og åbenhed.

Vi siger tak, hjertelig tak til Dronningen og Prinsen, prins Joachim og prinsesse Alexandra og alle andre, der har besøgt vort smukke land. Jeg har med glæde noteret mig, at flere og flere danske folkevalgte fra Folketinget og lokale myndigheder, danske og udenlandske erhvervsfolk har besøgt Grønland gennem de senere år.

Vi siger også tak til den danske regering for et godt samarbejde, tak til Færøerne og Island samt de øvrige nordiske lande.

Og til jer i bygderne, fåreholderstederne, yderdistrikterne og i resten af vort kære store, Kalaallit Nunaat. Sammen med jer og jeres indsats fortsætter vi alle i skole, kirke, hjem og på alle arbejdspladser vor daglige dont med fast tro på en god fremtid for os og for alle på denne verdens største ø.

Gud bevare os og være med os alle sammen.